

at man hverken i Fred eller Krig var istand til at holde en saa stor Hær, som Nationen kunde afgive. Saaledes opfatter jeg Sagen, og den samme Betragtning maa frembyde sig nu. Det er netop derfor, jeg har dvælet en del ved Stillingsvæsenet, idet jeg ikke troer, at vore finantsielle Kræfter ville taale, at vi udskrive og tænke paa i Krig at benytte enhver vaabenfør og vaabendygtig Mand. Jeg betragter Stillingsvæsenet som Noget, der kan gaa uden i og for sig at bringe en slet Mand ind i Nationen eller at skade Krigshæren, det vil sige, naar man indbrekter det paa en anden og mere tidssvarende Maade, end Tilfældet var i den sidste Krig, thi jeg vil tilstaae, at, hvad der dengang skete, var meget fordommeligt. Jeg vilde dog, som sagt, kunne rælle mig meget vidt, naar en almindelig Bærnepligt derved tilfulde blev indført, men der staaer, som min ærede Sidemand (Winther) har nævnt, en Bagdør aaben, hvorfra Mange ville smutte ud. Denne Tanke har ikke alene foresvævet mig som Phantasi, men jeg har haft Virkeligheden for mine Øine, og naar man har lukket den ene Dør, frygter jeg meget for, at den anden vil blive aabnet i langt stærkere Grad end hidtil. Det er endog for kort Tid siden kommet mig for Dre, at man har havt det Særskyn paa den sidste Session, at en Mand — men det var rigtignok ogsaa en Greve — blev synet uden at være af Klæderne — det var det Mærkelige derved —, og at han ved Synet strax af Rægen blev erklæret for aldeles ubrugelig. Jeg nævner kun dette for at vise, at Sigt selv i dette Dieblis, da Stillingsvæsenet har et saadant Omfang, har kunnet lade sig gjøre, og det betragter jeg som en værre Ulykke end Stillingsvæsenet. Sikker man mig, at man faaer Bommen derfor aldeles lukket, skal jeg være med at afflasse Stillingsvæsenet; men skeer dette ikke paa en betryggende Maade, skal det gamle Ord, som jeg har hørt i min Barndom, at man mødte paa Sessionen med et Dros i Kommen, komme til Gylbigheid, saa vil jeg, hellere end, at Pengene paa en mindre smul Maade skulle gaae i enkelte Personers Kommer, holde paa, at man kan vedblive at stille for sig. — Det var disse Betragtninger, mine Herrer, jeg har følt Trang

til at fremkomme med, og jeg haaber, at De ville bedømme dem saansomt, selv om de ere endeel afvigende fra de Herrer's Mening, idet jeg beder Dem være forvisede om, at jeg er besjælet af en ligesaa varm Følelse som nogen af de Herrer og som den høitagtede Minister for, at det maa lykkes os, inden vi slutte denne Session, at tilveiebringe en saa kampdygtig og for Skatteydernes Kommer saa sparsom Hær som vel muligt. Jeg deler det Ønske, som er udtalt af Mange, at det maa lykkes os at besjæle den hele Nation, Høie og Lave, Rige og fattige, af den Følelse, at vi Alle maae være om vort Fædreland. Naar dette i sine Conseqventer kan gjenneføres, uden at det bliver altfor trykkende, og uden at Borgerne derved bringes ud af deres selvstændige Stilling, skal jeg til enhver Tid gaae med dertil. Jeg skal hermed foreløbig standse, idet jeg, som sagt, haaber at finde Tilgivelse med Hensyn til de Punkter, hvori jeg er kommen til at udtale mig lidt skarpt overfor anderledes Tænkende.

R. Pedersen: Skjøndt det er paa tredje Dag, vi forhandle denne Sag, beviser den Alvor, hvormed Discussionen er ført, og den Opmærksomhed, hvormed den er hørt, at det er en alvorlig Sag, vi her bestæftige os med, og at den bliver opfattet som saadan saavel her i Thinget som tilvisse ogsaa udenfor det. Dette giver mig Haab om, at de saa Ord, jeg har at sige, ogsaa ville, skjøndt jeg er Rægmænd, finde et villigt Dre. Denne Sag kommer os ikke uventet; vi have allerede i lang Tid, især gennem Finantsloven, bestæftiget os dermed, og vi have længe ventet, at den directe skulde fremkomme, hvilket nu er skeet. Spørgsmaalet stiller sig efter Alt, hvad der er foregaaet, saaledes: Skulle vi have et Forsvar, eller skulle vi intet have? Dette Sidste har man Gudskeelov kun hørt fremsætte af Enkelte — jeg troer ikke af Noget her i Galen, men vel, som det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgkreds (Termausen) berørte, af Enkelte udenfor den —, hvad der dog ikke maa forekomme Noget besynderligt, naar man seer hen til, hvad der er foregaaet hos os i de sidste Aar; jeg troer, at, naar man af og til hører disse enkelte Røster, maa man ikke forundre sig derover, naar man